

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΚΟΜ(90) 552 τελικό

Βρυξέλλες, 6 Δεκεμβρίου 1990

Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ:

ΕΝΑΣ ΧΩΡΟΣ ΧΩΡΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΡΑ

**ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ ΠΟΥ ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 8Β ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Η ΘΕΣΠΙΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ	5
1. Η εξάλειψη των φυσικών και φορολογικών φραγμών	5
α) η κατάργηση των ελέγχων των εμπορευμάτων	6
β) η κατάργηση των ελέγχων των προσώπων	7
γ) η κατάργηση των φορολογικών συνόρων	9
2. Η εξάλειψη των τεχνικών φραγμών	10
3. Οι μηχανισμοί αποφάσεων της Ενιαίας Πράξης	11
Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ	11
1. Η μεταφορά της νομοθεσίας	12
2. Η εφαρμογή των κοινοτικών πράξεων	13
3. Η αναγνώριση των εθνικών κανόνων	14
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	15
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	17

1. Η παρούσα έκθεση για την πρόοδο που σημειώνεται στις εργασίες για την υλοποίηση του χώρου χωρίς σύνορα είναι η δεύτερη και τελευταία έκθεση που υποχρεούται να διαβιβάσει η Επιτροπή στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 8 Β της Συνθήκης. Πέντε χρόνια μετά τη δημοσίευση του Λευκού Βιβλίου της Επιτροπής, τρία χρόνια μετά την έναρξη ισχύος της Ενιαίας Πράξης, και δύο χρόνια πριν την 31η Δεκεμβρίου 1992, η στιγμή είναι κατάλληλη για να γίνει ένας συνολικός απολογισμός της πρόόδου που επιτεύχθηκε και των εμποδίων που πρέπει ακόμη να υπερπηδηθούν.

2. Στόχος της παρούσας έκθεσης είναι να εξασφαλιστεί η ισόρροπη πρόοδος στην υλοποίηση του στόχου του 1992 σύμφωνα με το άρθρο 8Α της Συνθήκης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, στο παρόν στάδιο των εργασιών, υπάρχουν όλες οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση του στόχου αυτού. Η Κοινότητα έχει αναλάβει τη δέσμευση, στο πλαίσιο των ενεργειών διαρθρωτικής πολιτικής, να εξασφαλίσει την πλήρη συμμετοχή των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών της Κοινότητας στα οικονομικά οφέλη του χώρου χωρίς σύνορα. Επίσης, έχουν θεσπιστεί τα πρώτα μέτρα που αφορούν την κοινωνική διάσταση της ενιαίας αγοράς, βάσει των αρχών του Κοινωνικού Χάρτη, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η πλήρης αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της Ευρώπης χωρίς σύνορα για τους εργαζομένους. Εντούτοις, οι προϋποθέσεις για την επιτυχία στηρίζονται επίσης στην πολιτική έρευνας με την οποία επιδιώκεται η ενίσχυση της τεχνολογικής βάσης της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, και στην εξωτερική πολιτική, μέσω της οποίας η Κοινότητα θα μπορέσει να ενταχθεί σε ένα ανοικτό και ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον.

3. Στον τομέα της ενιαίας αγοράς, το πρόγραμμα του Λευκού Βιβλίου του 1985 εξακολουθεί να είναι το πρόγραμμα αναφοράς για την υλοποίηση του στόχου, έστω και αν η Ενιαία Πράξη επέτρεψε την ανάπτυξη νομοθετικών πρωτοβουλιών σε τομείς που δεν περιλαμβάνονταν τυπικά στο πρόγραμμα αυτό. Σχετικά με τη σύνταξη του απολογισμού αυτού, η Επιτροπή θα ήθελε να υπενθυμίσει ότι η εκτίμηση των μέχρι τώρα αποτελεσμάτων δεν μπορεί να εξαρτάται αποκλειστικά από μία ποσοτική αξιολόγηση του αριθμού των αποφάσεων που έχουν ληφθεί σε σχέση με το αρχικό πρόγραμμα· ο πολιτικός και οικονομικός αντίκτυπος της δημιουργίας ενός χώρου χωρίς σύνορα θα μπορέσει να φανεί σε όλη του την έκταση μόνο όταν επιτευχθεί ουσιαστική και επαρκής πρόοδος σε όλους τους τομείς που περιλαμβάνει το πρόγραμμα. Υπενθυμίζει επίσης ότι η 31.12.1992 έχει αποκτήσει πλέον μία σαφή οικονομική βαρύτητα για τους διάφορους οικονομικούς φορείς, την κοινή γνώμη καθώς και για τις τρίτες χώρες· θα πρέπει συνεπώς να τηρηθεί με κάθε τρόπο. Για την υλοποίηση του στόχου αυτού, η κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα των προσώπων, των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών αποτελεί πλέον ένα σύμβολο· μια τυχόν αποτυχία στον τομέα αυτό θα δημιουργούσε αρνητικές εντυπώσεις στην κοινή γνώμη και τους πολίτες σχετικά με το επίπεδο της επιτευχθείσας πρόόδου. Ο χώρος χωρίς σύνορα πρέπει να προσφέρει στον πολίτη μια νέα διάσταση ελευθερίας στον τομέα της μετακίνησης και της εργασίας στην Κοινότητα. Αυτό το πολιτικό οικοδόμημα αποτελεί το θεμέλιο της οικονομικής και νομισματικής ένωσης και της πολιτικής ένωσης. Μια ενδεχόμενη αποτυχία στην υλοποίηση των στόχων αυτών θα έχει αρνητικές επιπτώσεις σε ακόμη πιο φιλόδοξους στόχους που θα αποτελέσουν το αντικείμενο των διακυβερνητικών διασκέψεων στα τέλη του έτους.

4. Η Επιτροπή κατόρθωσε, με ρυθμούς ταχύτερους από αυτούς που προβλέπονται στο αρχικό χρονοδιάγραμμα, να παρουσιάσει όλα τα προβλεπόμενα μέτρα και η Ενιαία Πράξη απέδειξε την αποτελεσματικότητά της:

- κατ'αρχήν, έδωσε αξιοπιστία στην κοινοτική διαδικασία λήψης αποφάσεων. Με την υιοθέτηση από το Συμβούλιο άνω των 2/3 των μέτρων με βάση το Λευκό Βιβλίο του 1985, μπήκαν τα θεμέλια του οικοδομήματος της ενιαίας αγοράς·
- στη συνέχεια, διατηρήθηκε η προσήλωση στο στόχο του 1992, χάρη στον διπλασιασμό των δυνατοτήτων παρέμβασης των οργάνων διαρθρωτικής πολιτικής και την εφαρμογή του προγράμματος ενεργειών σχετικά με τον Κοινοτικό Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, στο πλαίσιο ενός συνεχούς διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους·

- τέλος, διότι η διαδικασία συνεργασίας επέτρεψε την αναζήτηση συμβιβαστικών λύσεων αποδεκτών από όλα τα θεσμικά όργανα. Όλες οι παρεκκλίσεις υπήρξαν αυστηρά περιορισμένες από χρονική άποψη και αιτιολογημένες στο πλαίσιο των στόχων της οικονομικής συνοχής.

Θα πρέπει επίσης να υπενθυμίσουμε ότι, κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου, επιτεύχθηκε η ενσωμάτωση της Ισπανίας και της Πορτογαλίας. Η Κοινότητα κατόρθωσε επίσης να διαχειριστεί με αποτελεσματικότητα το τόσο χαρμόσυνο όσο και απροσδόκητο γεγονός της γερμανικής ενοποίησης.

5. Η πρόοδος μπορεί επίσης να εκτιμηθεί με τη συμπεριφορά των οικονομικών φορέων, επιχειρήσεων ή διοικητικών αρχών. Η αξιοπιστία του στόχου και των ληφθέντων μέτρων δημιούργησε ένα ρεύμα προσδοκιών που τροφοδοτεί τον ίδιο το δυναμισμό της ολοκλήρωσης· ο δυναμισμός αυτός θα ενισχυθεί ακόμη περισσότερο το 1991 με την έναρξη ισχύος σημαντικών μέτρων, όπως η αναγνώριση των διπλωμάτων ή το άνοιγμα των χρηματιστηριακών αγορών. Η Επιτροπή είχε ήδη την ευκαιρία να αναλύσει τα οικονομικά και βιομηχανικά αποτελέσματα της δυναμικής αυτής⁽¹⁾, που υπερβαίνει τις εκτιμήσεις που έγιναν στις μελέτες για το κόστος της μη-Ευρώπης που πραγματοποιήθηκαν το 1987. Ορισμένα παραδείγματα αντικατοπτρίζουν τις συνέπειες αυτές:

- από το 1984, η παραγωγή της Κοινότητας αυξήθηκε περισσότερο από 20% και δημιουργήθηκαν 8,5 εκατομμύρια θέσεις απασχόλησης·
- το ποσοστό συμμετοχής του ενδοκοινοτικού εμπορίου στον όγκο των συναλλαγών της Κοινότητας έφθασε από 55% το 1982 σε περίπου 62% το 1988·
- μεταξύ των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών της Κοινότητας, η Ισπανία και η Πορτογαλία επωφελήθηκαν κατά προτεραιότητα από την αύξηση των επενδύσεων·
- η αύξηση των επενδύσεων στην Κοινότητα προσέλκυσε επίσης εξωτερικές επενδύσεις, ενώ ο δυναμισμός της ευρωπαϊκής οικονομίας επέτρεψε την αύξηση των επενδύσεων των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων εκτός της Κοινότητας.

6. Το Λευκό Βιβλίο της Επιτροπής περιλαμβάνει τρία μεγάλα κεφάλαια: την κατάργηση των τεχνικών εμποδίων, την κατάργηση των φυσικών εμποδίων και την κατάργηση των φορολογικών συνόρων. Η πρόοδος που σημειώθηκε στην κατάργηση των τεχνικών εμποδίων είναι, παρά τις δυσχέρειες που αντιμετωπίζονται σε ορισμένους τομείς, εν γένει ικανοποιητική, αλλά η διαπίστωση αυτή δεν ισχύει και για τα άλλα δύο κεφάλαια.

Όσον αφορά τα εσωτερικά σύνορα, η Επιτροπή απέβλεπε στην επίτευξη ενός διπλού στόχου. Αφενός, επεδίωξε την κατάργηση ορισμένων ελέγχων και διοικητικών διατυπώσεων στα σύνορα που αποτελούν, όχι μόνο μία σημαντική πηγή οικονομικών δαπανών για τους φορείς, και ειδικότερα για τις ΜΜΕ, αλλά επίσης και ένα σημαντικό ψυχολογικό εμπόδιο, το οποίο γίνεται ιδιαίτερα αισθητό στους πολίτες και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αφετέρου, και εκτός από την απλή κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα, στόχος ήταν η δημιουργία των αναγκαίων συνθηκών, κυρίως φορολογικών και υγειονομικών, για να εξασφαλισθεί η κυκλοφορία των αγαθών και των υπηρεσιών στο εσωτερικό της Κοινότητας με τους ίδιους όρους όπως και στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους.

- Όσον αφορά τον πρώτο στόχο, το Συμβούλιο δεν κατόρθωσε ακόμα να φθάσει σε συμφωνία σχετικά με τις αποφάσεις που είναι αναγκαίες για την κατάργηση των ελέγχων για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Αντίθετα, λήφθηκαν θεμελιώδεις πολιτικές αποφάσεις στον τομέα της έμμεσης φορολογίας και των φυτοϋγειονομικών και κτηνιατρικών ελέγχων· εντούτοις, αυτές οι βασικές αποφάσεις θα παραμείνουν χωρίς αποτέλεσμα εάν το Συμβούλιο δεν επιτύχει να προσδιορίσει έγκαιρα, στο φορολογικό τομέα, τα συγκεκριμένα κείμενα εφαρμογής.

(1) SEC (90) 494 της 28/3/1990: "Η εσωτερική αγορά τρία χρόνια πριν την έναρξη λειτουργίας της: ένας πρώτος απολογισμός των συνεπειών της".

- Όσον αφορά το δεύτερο στόχο, η κατάσταση είναι κάθε άλλο παρά ικανοποιητική. Για την έμμεση φορολογία, έχει προβλεφθεί μία μεταβατική περίοδος, πέρα από το 1992, μετά τη λήξη της οποίας θα εφαρμοστεί η οριστική ενοποίηση του συστήματος ΦΠΑ. Στην πρόταση της Επιτροπής προβλέπεται ότι η μεταβατική αυτή περίοδος δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να συνεχιστεί μετά το 1996. Στον φυτοϋγειονομικό και κτηνιατρικό τομέα θα πρέπει να ληφθούν ακόμη πολλά μέτρα.

7. Η κατάσταση πρέπει επίσης να αναλυθεί από την άποψη των φορέων που καλούνται να λάβουν τις αποφάσεις. Το Συμβούλιο "Εσωτερική Αγορά" διεκπεραίωσε σημαντικό έργο, που ήταν εν γένει θετικό. Αντίθετα, σε ορισμένα ειδικευμένα Συμβούλια, και ειδικότερα στα Συμβούλια "Γεωργίας" και "Οικονομικών Υποθέσεων" καθώς και στις συνεδριάσεις των αρμόδιων υπουργών για την μετανάστευση, παρατηρήθηκαν ανησυχητικές καθυστερήσεις. Απαιτείται συνεπώς μία προσπάθεια συντονισμού και ώθησης στις εργασίες του Συμβουλίου για να επιτευχθεί η οργάνωσή τους με τρόπο που να ανταποκρίνεται καλύτερα στην προτεραιότητα που αποδίδεται στον στόχο του 1992.

Η ΘΕΣΠΙΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ

8. Όπως προαναφέρθηκε, τα σημαντικότερα βήματα πρέπει να πραγματοποιηθούν στον τομέα της κατάργησης των φυσικών και φορολογικών συνόρων, ενώ η κατάργηση των τεχνικών εμποδίων έχει υπερβεί πλέον το φράγμα της αναστρεψιμότητας.

1. Η εξάλειψη των φυσικών και φορολογικών φραγμών.

9. Ο στόχος της κατάργησης των συνόρων που αναφέρεται στο άρθρο 8Α της Συνθήκης αποτελεί, τόσο μία θεμελιώδη πολιτική φιλοδοξία για την ολοκλήρωση της Κοινότητας, όσο και μία τεχνική πρόκληση λόγω της ποικιλίας των σχετικών τομέων. Αυτή η τεχνική πολυπλοκότητα δεν θα πρέπει να αποτελέσει άλλοθι για την τυχόν αμφισβήτηση του στόχου. Μια τέτοια αποτυχία θα ήταν μοιραία για το γόητρο της Κοινότητας, τη στιγμή που οι γειτονικές χώρες της ανατολικής Ευρώπης κατόρθωσαν να υπερπηδήσουν πολύ σημαντικότερα εμπόδια στη διάρκεια των τελευταίων μηνών. Συνεπώς, για την Επιτροπή, η εφαρμογή της ενιαίας πράξης προϋποθέτει αναγκαστικά την κατάργηση όλων των διατυπώσεων συμπεριλαμβανομένων και αυτών που ισχύουν για υπηκόους τρίτων χωρών που κυκλοφορούν στην Κοινότητα.

10. Εντούτοις, αυτή ακριβώς η κατάργηση των φυσικών και φορολογικών ελέγχων στα σύνορα παρουσιάζει τις σημαντικότερες καθυστερήσεις. Ο πολίτης, εξακολουθώντας να αντιμετωπίζει ένα τείχος αστυνομικών και τελωνειακών ελέγχων στα λιμάνια και τα αεροδρόμια και, – σε μικρότερο βαθμό, μεταξύ των χωρών μελών της σύμβασης του Shengen – στα χερσαία σύνορα, μόλις δύο χρόνια πριν από την έναρξη λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, έχει κάθε δικαίωμα να αναρωτιέται για την αξιοπιστία των πολιτικών δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί. Εντούτοις, εδώ και μερικούς μήνες, παρατηρούμε μία μεταβολή της κατάστασης που μας επιτρέπει να θεωρήσουμε ότι οι εκκλήσεις της Επιτροπής έχουν αρχίσει να εισακούονται.

11. Ως προς το στόχο αυτό, έχει θεμελιώδη σημασία για την Επιτροπή να μην επιτρέψει οποιοδήποτε περιθώριο αναστρεψιμότητας, όπως έχει συμβεί για το σύνολο των εργασιών. Ο αμετάκλητος αυτός χαρακτήρας δεν μπορεί να εξασφαλιστεί με ημίμετρα· όσο εξακολουθεί να υφίσταται η υποδομή ελέγχων στα σύνορα, οι έλεγχοι θα συνεχίζουν να διενεργούνται. Θα πρέπει συνεπώς να μεθοδευτεί η κατάργηση αυτών ακριβώς των διοικητικών υποδομών ελέγχου και για το σκοπό αυτό θα πρέπει να προβλεφθούν οι κοινωνικές επιπτώσεις για το θιγόμενο προσωπικό και, κυρίως, να εξασφαλιστούν οι νομικές εγγυήσεις που μπορούν να διεκδικήσουν οι πολίτες, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια, τη μετανάστευση ή τα μέτρα για την καταπολέμηση των ναρκωτικών.

α) Η κατάργηση των ελέγχων των εμπορευμάτων.

12. Αναμφισβήτητα υπήρξε θετική εξέλιξη των εργασιών κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών, τόσο στον καθαρά τελωνειακό τομέα όσο και στους κτηνιατρικούς και φυτοϋγειονομικούς τομείς:

- **στον τελωνειακό τομέα:** το Συμβούλιο υιοθέτησε κυρίως δύο θεμελιώδεις διατάξεις που θα αρχίσουν να ισχύουν την 1.1.93: αφενός την κατάργηση του καθεστώτος διαμετακόμισης στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και, αφετέρου, τη θέσπιση του τεκμηρίου ότι κάθε προϊόν στην κοινοτική αγορά υπόκειται στο κοινοτικό "καθεστώς", καθιστώντας έτσι περιττούς τους ελέγχους καταγωγής στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές. Η κατάσταση αυτή επέτρεψε στην Επιτροπή να παρουσιάσει το 1990 μία πρόταση για την κατάργηση του ενιαίου διοικητικού εγγράφου, που αποτελεί το βασικό έγγραφο στο οποίο στηρίζονται όλες οι τελωνειακές διαδικασίες. η πρόταση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο του συστήματος που προτάθηκε από την Επιτροπή για την κατάργηση των φορολογικών συνόρων.
- **Στον κτηνιατρικό και φυτοϋγειονομικό τομέα:** οι εργασίες εναρμόνισης των κανόνων σημείωσαν πρόοδο σε σχέση με την κατάσταση που περιγράφεται στην τελευταία έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 8B της Επιτροπής. Τριάντα πέντε προτάσεις εξετάζονται επί του παρόντος από το Συμβούλιο, ενώ εγκρίθηκαν 47 άλλες κυρίως κατά τη διάρκεια της τελευταίας διετίας. Το Συμβούλιο έχει αποδεχθεί τις αρχές στις οποίες στηρίζονται οι προτάσεις της Επιτροπής εκτός από την αρχή της επέκτασης στην εθνική αγορά των κανόνων που ισχύουν στο ενδοκοινοτικό εμπόριο. οι άλλες δυσκολίες αφορούν κυρίως τις εγγυήσεις για τη λειτουργία των κανόνων που θεσπίζονται καθώς και το επίπεδο της ανάθεσης αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή. Η Επιτροπή, ως απάντηση στις αμφιβολίες που εξέφρασαν τα κράτη μέλη όσον αφορά τις παρούσες δυνατότητες διαχείρισης των κανόνων που έχει ή πρόκειται να υιοθετήσει το Συμβούλιο, σχεδιάζει τη δημιουργία ενός κτηνιατρικού και φυτοϋγειονομικού φορέα, ο οποίος θα παρέχει την αναγκαία τεχνική υποστήριξη για τη διαχείριση των κανόνων αυτών.
- **Στον κτηνιατρικό τομέα,** η Επιτροπή πρότεινε τρεις κατηγορίες διατάξεων: αφενός, τις συνθήκες ελεύθερης διέλευσης των συνόρων για τα ζώα και τα προϊόντα ζωϊκής προέλευσης και, αφετέρου, τις συνθήκες διάθεσης στην αγορά για την εξασφάλιση της αυτόματης αναγνώρισης των ελέγχων στον τόπο παραγωγής, και τέλος, τα μέσα για την εξολόθρευση των ασθενειών. Τα αναγκαία μέτρα για την κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα αποτελούν τη στιγμή αυτή κεκτημένο και θα αρχίσουν να ισχύουν εν μέρει πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι εργασίες έχουν ολοκληρωθεί, δεδομένου ότι 29 προτάσεις εξετάζονται ακόμα στο Συμβούλιο. η υιοθέτηση των μέτρων αυτών είναι αναγκαία για τη θέσπιση ενιαίων ελέγχων ανεξάρτητα από την καταγωγή των προϊόντων, αλλά δεν αποτελεί πλέον προϋπόθεση για την κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα. Με τις αποφάσεις αυτές διατηρείται εντούτοις ο κανόνας της υγειονομικής καθαρότητας, για τα κράτη μέλη που τον εφαρμόζουν, όσον αφορά ορισμένα οικιακά ζώα που συνοδεύουν τους ταξιδιώτες.

Στο φυτοϋγειονομικό τομέα, η Επιτροπή πρότεινε, αφενός, την επέκταση των κοινοτικών ρυθμίσεων σε κάθε εμπορική χρήση στο εσωτερικό της Κοινότητας, αφετέρου δε, τη συγκέντρωση των ελέγχων στον τόπο παραγωγής (ήδη έχουν ληφθεί αποφάσεις με στόχο την προοδευτική εξάλειψη των ελέγχων είτε στα σύνορα είτε στον τόπο προορισμού), και τέλος, το σχεδιασμό οικολογικών περιφερειών και μεμονωμένων ζωνών, για να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές που υπάρχουν στο επίπεδο των φυτοϋγειονομικών κινδύνων και της γεωγραφικής κατανομής των ασθενειών. Οι συνθήκες που εξασφαλίζονται με τον τρόπο αυτό για την ελεύθερη κυκλοφορία των φυτών και των φυτικών προϊόντων συνδέονται στενά με τις εργασίες που διεξάγονται στο Συμβούλιο στον τομέα των

φυτοφαρμακευτικών προϊόντων για τα οποία πρέπει να θεσπιστούν οι συνθήκες που θα διέπουν τη διάθεσή τους στην Κοινότητα.

β) Η κατάργηση των ελέγχων των προσώπων

13. Όσον αφορά τα πρόσωπα, έχει προφανώς σημειωθεί πρόοδος, παρόλο που δεν είναι ιδιαίτερα αισθητή στους πολίτες, τουλάχιστον στην οργάνωση των εργασιών. Η ώθηση που δόθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Ρόδου τον Δεκέμβριο του 1988 και η δημιουργία της ομάδας των "συντονιστών" επέτρεψε τη μεδόθεση των εργασιών με βάση ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα (έγγραφο de Palma). Η συνεχής παρακολούθηση, από μέρους αυτής της ομάδας, του συνόλου των εργασιών που διεξάγονται στα πλαίσια πολλών φορέων εξασφάλισε την προώθηση των εργασιών που συγκεκριμενοποιήθηκαν με την υπογραφή από μέρους 11 κρατών μελών μιας σύμβασης για την εξέταση των αιτήσεων παροχής ασύλου. Εξάλλου, η υπογραφή της συμπληρωματικής σύμβασης στη συμφωνία του Schengen (συμφωνία στην οποία προσχώρησε πρόσφατα και η Ιταλία) δεν παρέχει μόνο την τεχνική βάση για την υλοποίηση της Ευρώπης χωρίς σύνορα, αλλά αποδεικνύει επίσης ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η Κοινότητα μπορούν να επιλυθούν όταν υπάρχει πολιτική βούληση.

14. Εκτός από την οριστικοποίηση της υπογραφής της Σύμβασης για την εξέταση των αιτήσεων παροχής ασύλου και την επικύρωσή της, θα πρέπει να ολοκληρωθούν οι εργασίες στους εξής δύο τομείς έτσι ώστε να είναι αποτελεσματική η κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα:

- οργάνωση των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα: θα πρέπει να υπογραφεί μία σύμβαση κατά τα τέλη του παρόντος έτους, έτσι ώστε να παρέχεται η εγγύηση σε όλα τα κράτη μέλη ότι θα διενεργούνται οι έλεγχοι κατά τον ίδιο τρόπο σε όλα τα εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας. η σύμβαση αυτή θα πρέπει να συμπληρωθεί με τον συντονισμό των πολιτικών σχετικά με τις θεωρήσεις, που έχει ήδη αρχίσει να εφαρμόζεται σταδιακά από διετίας. Η ιδιαίτερη κατάσταση της Δανίας, που εξακολουθεί να είναι μέλος της Ένωσης Σκανδιναβικών κρατών, θα πρέπει να ωθήσει την Κοινότητα στην αναζήτηση πρακτικών ρυθμίσεων με τα άλλα μέλη της Ένωσης αυτής για να διατηρηθεί η αποτελεσματικότητα των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα.
- συντονισμός και σύγκλιση των πολιτικών που εφαρμόζονται στα σύνορα. πρόκειται συγκεκριμένα για τα μέτρα καταπολέμησης της τρομοκρατίας, των ναρκωτικών και της παράνομης μετανάστευσης. Εκτός από τη θέσπιση νομοθετικών μέτρων, οι τομείς αυτοί απαιτούν την οργάνωση των μεθόδων συνεργασίας για την ανταλλαγή πληροφοριών και την οργάνωση κοινών ενεργειών. Τα κατάλληλα διαρθρωτικά σχήματα έχουν αρχίσει να δημιουργούνται σταδιακά: η ομάδα TREVI, υπό την αιγίδα των Υπουργών Εσωτερικών και Δικαιοσύνης, οργανώνει τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών υπηρεσιών που είναι υπεύθυνες για τις πολιτικές ασφάλειας. η ομάδα CELAD, που δημιουργήθηκε το 1989, επεκτείνει τη συνεργασία αυτή στον τομέα των ναρκωτικών. το σύστημα των πληροφοριών στο πλαίσιο του Schengen (SIS) θα επιτρέψει την λειτουργική συνεργασία μεταξύ των αστυνομικών διοικήσεων των κρατών μελών. Επίσης, δημιουργήθηκαν μόνιμες μονάδες για να εξασφαλιστεί η παρακολούθηση των αποφάσεων που λαμβάνονται. Κατά την εφαρμογή των ενεργειών αυτών δεν μπορούν να αγνοηθούν οι ιδιαίτερες δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν ορισμένα κράτη μέλη για την θέσπιση των κατάλληλων ελέγχων. σχετικά με το ζήτημα αυτό το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή μία έκθεση που θα συνταχθεί μόλις καταστούν γνωστές οι συνθήκες οργάνωσης των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα. Οι ενέργειες για την οικονομική ανάπτυξη των διαρθρωτικών ταμείων μπορούν να συμβάλουν έμμεσα στην επίτευξη του στόχου αυτού, λόγω χάρη, μέσω της πρωτοβουλίας INTERREG, σκοπός της οποίας είναι κυρίως να βοηθήσει τις παραμεθόριες περιοχές να αναλάβουν το νέο ρόλο τους στα σύνορα της Κοινότητας.

Στον τομέα της μετανάστευσης δεν παρατηρείται επί του παρόντος η ίδια σύγκλιση απόψεων, δεδομένου ότι στην Κοινότητα υπάρχουν ακόμη κάποιες διαφορές στον τρόπο θεώρησης του φαινομένου αυτού. Η έκθεση μιας ομάδας

εμπειρογνομόνων που υποβλήθηκε από την Επιτροπή στο Συμβούλιο⁽²⁾, μετά από σχετικό αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, αναμένεται να διευκολύνει την έναρξη των συζητήσεων για αυτό το σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα.

15. Είναι βέβαιο ότι η συνέχιση των εργασιών αυτών απαιτεί μία συνεχή πολιτική ώθηση από μέρους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η οποία είναι ακόμη περισσότερο απαραίτητη δεδομένου ότι το ουσιαστικό μέρος των εργασιών διεξάγεται σε διακυβερνητικό πλαίσιο και συνεπώς δεν δέχεται στη φάση αυτή τον ευνοϊκό αντίκτυπο των απαιτήσεων της κοινοτικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Οι εργασίες πρέπει να στηρίζονται σε δύο σαφείς κατευθύνσεις:

- μία συμφωνία για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων που θα εξασφαλίζει την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών. Το γενικό πλαίσιο της συμφωνίας αυτής θα πρέπει να προσδιοριστεί μέχρι τα τέλη του παρόντος έτους, έτσι ώστε οι αρμόδιοι υπουργοί να μπορέσουν να ανταποκριθούν στο αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Η εφαρμογή της συμφωνίας αυτής θα απαιτήσει μία στενή και μόνιμη συνεργασία των αρμόδιων διοικήσεων. Κατά πάσα πιθανότητα θα χρειασθεί να οργανωθεί μία μετακίνηση του προσωπικού από τα εσωτερικά προς τα εξωτερικά σύνορα και, ενδεχομένως, μεταξύ των κρατών μελών. Αυτή η προσέγγιση που διέπεται από πνεύμα συνεργασίας αποτελεί μέρος της κανονικής δραστηριότητας της Κοινότητας όταν πρέπει να εφαρμοστεί από κοινού ένας στόχος που είναι αποδεκτός από όλους.
- Η κοινή προσπάθεια κατά της τρομοκρατίας, των ναρκωτικών και του οργανωμένου εγκλήματος θα πρέπει να εντατικοποιηθεί. Οι εμπειρογνώμονες, στην ομάδα TREVI, σύμφωνα με τους στόχους που θεσπίστηκαν στην ομάδα της Ρόδου και της CELAD, έχουν αναλάβει την ενέργεια αυτή. Ωστόσο, οι ενέργειες αυτές δεν θα έχουν νόημα εάν συνδεθούν, όπως στο παρελθόν, με τους ελέγχους που διενεργούνται στα εσωτερικά σύνορα. Βεβαίως, τα σύνορα αυτά δεν θα καταστούν "ζώνες εκτός της εθνικής επικράτειας" στις οποίες δεν θα έχουν πλέον πρόσβαση οι διοικήσεις· πλην όμως, θα πρέπει να εφαρμοσθεί η αρχή της ελεύθερης διέλευσης των συνόρων με την επιφύλαξη διενέργειας δειγματοληπτικών ελέγχων όταν παρίσταται πραγματική ανάγκη, αντί των συστηματικών ελέγχων που διενεργούνται μέσω της μόνιμης παρουσίας των οργάνων ελέγχου στα σύνορα (συμπεριλαμβανομένων των λιμένων και των αεροδρομίων για τις ενδοκοινοτικές μεταφορές)· αυτή είναι η θέση που έλαβε η Επιτροπή για τη χορήγηση κοινοτικών οικονομικών ενισχύσεων στους λιμένες και τα αεροδρόμια. Με την υιοθέτηση των κατάλληλων μέτρων, θα πρέπει να καταστεί δυνατή η εξασφάλιση του ίδιου βαθμού ελευθερίας στους πολίτες που ταξιδεύουν στην Κοινότητα όπως όταν ταξιδεύουν στο εσωτερικό των κρατών μελών.
- Η διάκριση μεταξύ υπηκόων της Κοινότητας και υπηκόων τρίτων χωρών για την εφαρμογή της Συνθήκης εξακολουθεί να είναι αναγκαία μέχρις ενός ορισμένου ορίου· το όριο αυτό τίθεται από τη στιγμή που υπεισέρχεται το ενδεχόμενο διενέργειας ελέγχου στα σύνορα για τους υπηκόους της Κοινότητας, πράγμα που δεν θα αποτελούσε ικανοποιητική λύση για κανένα. Αντίθετα, η διάκριση αυτή εξακολουθεί να ισχύει όσον αφορά την απασχόληση και τη διαμονή· στους τομείς αυτούς η Συνθήκη είναι σαφής περιορίζοντας την ισότητα πρόσβασης στα δικαιώματα αυτά μόνο στους υπηκόους της Κοινότητας. Η κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα δεν θα αλλάξει σε τίποτα την κατάσταση αυτή· η ελεύθερη κυκλοφορία των υπηκόων τρίτων χωρών δεν τους παρέχει δικαίωμα διαμονής ή εργασίας, ακόμη και αν έχουν ένα τέτοιο δικαίωμα στο κράτος μέλος από όπου προέρχονται.

(2) Εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 26/9/90.

γ) Η κατάργηση των φορολογικών συνόρων

16. Ο στόχος του 1992 εξαρτάται όλο και περισσότερο από την κατάργηση των φορολογικών συνόρων. Βεβαίως, το Συμβούλιο έχει δεσμευτεί να θεσπίσει έως την 31η Δεκεμβρίου 1992 ένα σύστημα είσπραξης του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης που θα συμβιβάζεται με την κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα. Πλην όμως, δεν υιοθετήθηκε κανένα συγκεκριμένο μέτρο παρόλο που το Συμβούλιο έχει στη διάθεσή του όλες τις προτάσεις της Επιτροπής: έχουν υποβληθεί 16 προτάσεις που αφορούν την προσέγγιση των συντελεστών του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης, την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των έμμεσων φόρων κατανάλωσης και τα καθεστώτα για την κυκλοφορία των εμπορευμάτων).

Το Συμβούλιο, κατά τα τέλη του 1989, θεώρησε ότι δεν ήταν σε θέση να υιοθετήσει έγκαιρα για την 1.1.93, το οριστικό σύστημα σχετικά με τον ΦΠΑ. συνεπώς αποφασίστηκε η υιοθέτηση ενός μεταβατικού καθεστώτος, για μία περιορισμένη χρονική περίοδο, έτσι ώστε να διατηρηθεί η φορολόγηση στη χώρα προορισμού με συνθήκες που συμβιβάζονται με την κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα. Η Επιτροπή υπέβαλε τις σχετικές προτάσεις, εκφράζοντας συγχρόνως τη λύπη της για το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν κατόρθωσε να προχωρήσει στο οριστικό καθεστώς. η Επιτροπή προτείνει τη μετάβαση στο οριστικό σύστημα το αργότερο τη 1.12.96 και αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στο ζήτημα αυτό. Πάντως η Επιτροπή, κατά τη μεταβατική φάση, θεωρεί απαραίτητη την κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα και κατά την οριστική φάση την εξάλειψη κάθε ειδικού φορολογικού ελέγχου στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

Τον Ιούνιο του 1990, το Συμβούλιο υπογράμμισε τον επείγοντα χαρακτήρα των αποφάσεων που πρέπει να ληφθούν και ζήτησε την υιοθέτηση του νέου συστήματος για τον ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης πριν από το τέλος του έτους, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η εφαρμογή του στις 31.12.92. Η Επιτροπή λυπάται ιδιαίτερα για το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν κατόρθωσε να υιοθετήσει τα μεταβατικά μέτρα σχετικά με τις φορολογικές ατέλειες, που θα επέτρεπαν, από τον Ιανουάριο του 1990, την υιοθέτηση νέων διευκολύνσεων για την κυκλοφορία των προσώπων. Η καθυστέρηση αυτή είναι ακόμη πιο λυπηρή δεδομένου ότι για τους ιδιώτες το επίπεδο των ατελειών δεν μεταβλήθηκε (390 ECU) από τον Ιούλιο του 1989, ενώ έπρεπε να αυξηθεί σταδιακά για να διευκολυνθεί η κατάργηση του συστήματος ατελειών, η οποία πάντως θα πραγματοποιηθεί ούτως ή άλλως την 1η Ιανουαρίου 1993. Εξάλλου, η μη αύξηση των ατελειών δεν επιτρέπει την άσκηση πίεσης για την προσέγγιση των συντελεστών του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης.

Εντούτοις, παρόλο που δεν υιοθετήθηκαν νομοθετικές πράξεις, παρατηρείται μια πολιτική προεργασία για τον συντονισμό των φορολογικών πολιτικών στα περισσότερα κράτη μέλη, με την λήψη αυτόνομων μέτρων, για την προσέγγιση του μέσου επιπέδου των συντελεστών εντός των προτεινόμενων περιθωρίων.

17. Εάν το Συμβούλιο κατορθώσει να υιοθετήσει, το συντομότερο δυνατό, το φορολογικό καθεστώς της κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, τότε θα μπορέσουν να εξαλειφθούν οι άμεσοι φυσικοί έλεγχοι στα σύνορα. Με την προοπτική αυτή, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέψουν το ταχύτερο όλες τις συνέπειες της κατάργησης των ελέγχων στα σύνορα για έναν ορισμένο αριθμό προϊόντων τα οποία επί του παρόντος κυκλοφορούν σύμφωνα με καθεστώς που προϋποθέτει, είτε κάποια διατύπωση, είτε έλεγχο κατά τη διέλευση των συνόρων: παρόλο που οι εργασίες σχετικά με τα προϊόντα στα οποία αναφέρεται το άρθρο 115 οδηγούν στη μη εφαρμογή της ρήτρας αυτής, αντίθετα εξακολουθούν να απαιτούνται σημαντικά βήματα στον τομέα των ελέγχων στις εξαγωγές (εθνικοί θησαυροί και στρατηγικά προϊόντα) καθώς και όσον αφορά τα γεωργικά προϊόντα που υπόκεινται σε γεωργονομισματικό καθεστώς, ή σε συστήματα εισφοράς ή συνυποχυσυνότητας. Η κατάργηση των διαφόρων ελέγχων θα απαιτήσει κάποια αυστηρότητα στην οργάνωση των εργασιών. Εντούτοις, τα μέτρα αυτά που αφορούν μόνο ορισμένες περιορισμένες κατηγορίες προϊόντων, αποτελούν απλώς μια πρώτη φάση της κατάργησης των ελέγχων.

2. Η ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΦΡΑΝΩΝ

18. Παρόλο που αυτή τη στιγμή εκκρεμούν στο Συμβούλιο 44 προτάσεις, δυσχέρειες αντιμετωπίζονται για μόνο 19 από αυτές.

- στον τομέα των **τεχνικών κανόνων**, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, αν και πρέπει ακόμη να ολοκληρωθούν οι εργασίες για τα αυτοκίνητα οχήματα και τα φαρμακευτικά προϊόντα, το σύνολο των εργασιών θα έχει διεκπεραιωθεί εντός του 1991.
- στον τομέα των **χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών**, ο στόχος έχει επίσης επιτευχθεί με την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων, το άνοιγμα των χρηματιστηριακών αγορών, την ελεύθερη παροχή τραπεζικών υπηρεσιών και, σταδιακά, των διάφορων ασφαλιστικών υπηρεσιών.
- στον τομέα των **δημοσίων συμβάσεων**, έχει επίσης εξασφαλιστεί η μη αναστρεψιμότητα των μέτρων· χάρη στην ώθηση που δόθηκε στις εργασίες με την υιοθέτηση της οδηγίας για τις δημόσιες υπηρεσίες, θα καταστεί δυνατή η υιοθέτηση εντός του 1991 της οδηγίας για τις διαδικασίες προσφυγής και την αγορά υπηρεσιών από μέρους του δημοσίου.
- στον τομέα του **δικαιώματος εγκατάστασης**, λήφθηκαν οι αποφάσεις που αναμένονταν από καιρό για το δικαίωμα διαμονής και την αναγνώριση των διπλωμάτων, πράγμα που μας επιτρέπει να ελπίζουμε την ολοκλήρωση των εργασιών εντός του πρώτου εξαμήνου του 1991.
- στον τομέα της **ενέργειας**, λήφθηκαν ή πρόκειται να ληφθούν σύντομα τα πρώτα μέτρα που διευκολύνουν τις ανταλλαγές ηλεκτρισμού και αερίου· παρόλο που τα μέτρα αυτά δεν είναι ιδιαίτερα ενυπωσιακά, εντάσσονται στο πλαίσιο της ανοικτής αγοράς ενέργειας, που παραμένει πρωταρχικός στόχος της Επιτροπής.

19. Εντούτοις, σε ορισμένους άλλους τομείς, η κατάργηση των εμποδίων συνόρων φαίνεται να παρουσιάζει δυσκολίες:

- **Πνευματική ιδιοκτησία**: σε μια ενιαία αγορά, πρέπει να εξασφαλίζεται στα προϊόντα ενιαία νομική προστασία. Η προστασία αυτή δεν ανταποκρίνεται μόνο σε ανάγκη του βιομηχανικού κλάδου, αλλά επίσης και στην ανάγκη προστασίας των καταναλωτών. Πλην όμως, παρόλο που υιοθετήθηκαν σημαντικές οδηγίες, δεν έχει επιτευχθεί, παρά τις εκκλήσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η απαιτούμενη πρόοδος σε ορισμένους θεμελιώδεις τομείς, όπως είναι το κοινοτικό σήμα, η υιοθέτηση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας και η δημιουργία ενός κοινοτικού δικαίου για το δίπλωμα της ευρεσιτεχνίας στον τομέα της βιοτεχνολογίας και για τα δικαιώματα ποικιλίας φυτού.
- **Συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων**: παρά την επιτυχία που σημειώθηκε με την υιοθέτηση των πρώτων κοινοτικών μέτρων για τη διπλή φορολογία των επιχειρήσεων, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η υιοθέτηση όλων των μέτρων που απαιτούνται για την εξασφάλιση της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων. Η Επιτροπή επιμένει ότι πρέπει να υιοθετηθεί το ταχύτερο δυνατό το καταστατικό της Ευρωπαϊκής Ανώνυμης Εταιρείας και τα καθεστώτα συγχώνευσης των εταιρειών (10η οδηγία), δημοσίων προσφορών αγοράς (13η οδηγία) και μεταφοράς ζημιών.
- **Μεταφορές**: παρά την αξιολογή πρόοδο που σημειώθηκε στις οδικές μεταφορές εμπορευμάτων και τις αεροπορικές μεταφορές, τα ληφθέντα μέτρα εξακολουθούν να είναι ανεπαρκή, κατ'αρχήν επειδή δεν είναι πλήρη, και κυρίως, επειδή δεν συνοδεύονται από αντίστοιχα μέτρα για την οδική μεταφορά των ταξιδιωτών, τις θαλάσσιες μεταφορές και τις μεταφορές μέσω πλωτών οδών. Επιπλέον, σε κανέναν από τους τομείς αυτούς δεν μπορούμε να διαχωρίσουμε την κανονιστική προσέγγιση από την καλή λειτουργία των υποδομών στο πλαίσιο των διευρωπαϊκών δικτύων.

3. Οι μηχανισμοί αποφάσεων της Ενιαίας Πράξης

20. Αυτός ο απολογισμός της κατάστασης δείχνει τόσο την επιτυχία της Ενιαίας Πράξης όσο και τα όρια που τέθηκαν στην εφαρμογή της.

- Είναι γεγονός ότι τα αποτελέσματα αυτά δεν θα ήταν δυνατά χωρίς την αποτελεσματικότητα που δόθηκε στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Έτσι και αν, στους τομείς που καλύπτονται από το Λευκό Βιβλίο, δεν χρειάστηκε να γίνει επίσημη ψηφοφορία παρά σε ελάχιστες μόνο περιπτώσεις, πολλές από τις 105 αυτές πράξεις, που υιοθετήθηκαν με βάση τις διατάξεις που επιτρέπουν την ψηφοφορία αυτή, δεν θα είχαν ληφθεί αν δεν υπήρχε αυτό το στοιχείο πίεσης. Πράγματι το Συμβούλιο έχει συνηθίσει πλέον να αποφασίζει αμέσως μόλις συγκεντρωθούν οι προϋποθέσεις ψηφοφορίας. Η διαδικασία συνεργασίας απέδειξε επίσης την αποτελεσματικότητά της: ο αριθμός των υποθέσεων που εκκρεμούν στο Κοινοβούλιο (43 εκ των οποίων 10 σε πρώτη ανάγνωση, 4 σε δεύτερη ανάγνωση και 29 για γνωμοδότηση) εξακολουθεί να είναι περιορισμένος σε σχέση με το συνολικό αριθμό των υποθέσεων που βρίσκονται στο Συμβούλιο (104 εκ των οποίων 60⁽³⁾ έλαβαν τις αναγκαίες γνωμοδοτήσεις του Κοινοβουλίου). Αντίθετα, η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το μικρό βαθμό στον οποίο λήφθηκαν υπόψη από μέρους του Συμβουλίου οι συστάσεις του Κοινοβουλίου σε δεύτερη ανάγνωση: ενώ η Επιτροπή υιοθέτησε το 58% των τροποποιήσεων το Συμβούλιο υιοθέτησε μόνο 32% των τροποποιήσεων αυτών. στον τομέα του Λευκού Βιβλίου, δεν απορρίφθηκε από το Κοινοβούλιο καμία πρόταση ή κοινή θέση.
- Εκτός από τις θετικές αυτές πτυχές, η Επιτροπή οφείλει να επαναλάβει την εκτίμηση που είχε διατυπώσει στην προηγούμενη έκθεση σχετικά με τους περιορισμούς που έχουν θέσει τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της Ενιαίας Πράξης.
- Αφενός, και αντίθετα με τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στην Ενιαία Πράξη, η ανάθεση αρμοδιοτήτων δεν εξασφαλίζει την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών διαχείρισης. εν γένει, το Συμβούλιο δεν δέχτηκε παρά μόνο σε σπάνιες περιπτώσεις (8) σαφή ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή. Στις άλλες περιπτώσεις (79), η ευθύνη της Επιτροπής αποδυναμώνεται μέσα από πολύπλοκες ή αδιαφανείς διαδικασίες με φθοροποιά αποτελέσματα, το νομικό έλεγχο του Κοινοβουλίου και την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης. Πάντως, το Συμβούλιο δέχτηκε μια ευρεία ανάθεση αρμοδιοτήτων για τη διαχείριση της μεταβατικής περιόδου που συνδέεται με τη γερμανική ενοποίηση, σε τομείς που αφορούν επίσης την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς.
- Αφετέρου, ορισμένα κράτη μέλη θέλησαν να συμπεριληφθεί στο άρθρο 100Α μία ρήτρα εξαίρεσης από την κοινοτική αρμοδιότητα στον τομέα της διέλευσης των συνόρων από τα άτομα, με τις συνέπειες που περιγράψαμε ανωτέρω.

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

21. Άρχισε ήδη να ισχύει περισσότερο από το 1/3 του προγράμματος υλοποίησης της ενιαίας αγοράς. το υπόλοιπο θα τεθεί σε ισχύ κατά τη διάρκεια των δύο προσεχών ετών. Έτσι, η Επιτροπή αντιμετωπίζει την πρόκληση της διαχείρισης του χώρου αυτού, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλία των καταστάσεων από απόψεις παραδόσεων, διοικητικών δομών και επιπέδων οικονομικής ανάπτυξης.

22. Είναι προφανές ότι η λειτουργία της ενιαίας αγοράς προϋποθέτει τη θέσπιση ενός γενικού πλαισίου που να εξασφαλίζει δίκαιες συνθήκες ανταγωνισμού. Αν τα μέτρα της πολιτικής ανταγωνισμού έχουν ενισχυθεί σημαντικά κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, αντίθετα, στον τομέα των μεταφορών, είναι απαραίτητο να ληφθούν αποφάσεις για να αποφευχθούν ενδεχόμενες στρεβλώσεις που μπορούν να

(3) εκ των οποίων το ήμισυ αφορά τη διαδικασία συνεργασίας.

επίζυνε εισαγωγή των ανταγωνισμών. Επίσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει να υπάρξει επαρκής πρόσβαση στον κοινοτικό τομέα για την εξασφάλιση παρόμοιων επιπέδων της οικονομικής και της κοινωνικής διατήρησης των αμειψιμότητας. Έτσι, είναι σημαντικό να αποκτήσει το Συμβούλιο, τον Ιούλιο του 1992, βάσει της απόφασης του της 12ας Ιανουαρίου 1992, ένα πραγματικό κοινό κεντρικό διαπραγματικό διατάκτη.

23. Η λειτουργία της αγοράς βασίζεται απαντά στην κριτική μεταφορά των εθνικών νομοθεσιών. Το Συμβούλιο στις εθνικές νομοθεσίες, σχετικά με την κριτική μεταφορά των εθνικών νομοθεσιών και των κρατών μελών της νομοθεσίας αυτής, και κατά την αναπόδειξη της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης.

24. Η μεταφορά της νομοθεσίας

24. Η μεταφορά της νομοθεσίας βελτιώθηκε αισθητά κατά τη διάρκεια των τελευταίων 15 μηνών. Το επίπεδο των εθνικών μέτρων μεταφοράς νομοθεσίας που ελήφθησαν πραγματικά ανήλθε από 30% σε περισσότερο από 70%, σε διάστημα ενός έτους, και αυτό παρά την έναρξη της ισχύος νέων νόμων. Η κατάσταση, που εξελίσσεται συνεχώς, μπορεί να συνοψιστεί ως εξής:

- Όλα τα κράτη μέλη, με εξαίρεση την Ιταλία (40%) εκπλήρωσαν, σε ποσοστό άνω του 60%, τις υποχρεώσεις τους. Αλλά στην πραγματικότητα η κατάσταση παρουσιάζει μεγάλες αποκλίσεις: επικεφαλής είναι η Δανία με ποσοστό άνω του 88%, την οποία ακολουθεί, λαμβανομένων υπόψη των παρεκκλίσεων των οποίων επωφελείται, η Πορτογαλία με ποσοστό περίπου 85%. Τα επίπεδα των λοιπών κρατών μελών κυμαίνονται μεταξύ 60% (Ελλάδα) και 84% (Ηνωμένο Βασίλειο)(4).
- Χωρες όπως η Ισπανία και η Πορτογαλία κατέβαλαν σημαντικές προσπάθειες. Αντίθετα, παραμένει ανησυχητική η καθυστέρηση χωρών όπως η Ιταλία και η Ελλάδα που συνεχίζει να επιδεινώνεται λόγω της έναρξης ισχύος νέων νόμων. αν παραβλέπαμε την κατάσταση στις δύο αυτές χώρες, το επίπεδο μεταφοράς νομοθεσίας θα ανερχόταν σε ποσοστό 76%.
- Από ποσοτική άποψη οι καθυστερήσεις συγκεντρώνονται στο εξής στον τομέα γεωργικών προϊόντων διατροφής στον οποίο το επίπεδο μεταφοράς νομοθεσίας δεν φθάνει παρά σε ποσοστό 50%. Πάντως, πρέπει οπωσδήποτε να αναφερθεί ότι με εξαίρεση την απελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων, κανείς άλλος από τους τομείς που θεωρούνται ότι παρέχουν προτεραιότητα σε επίπεδο διαδικασία λήψης απόφασης (δημόσια έργα, νέα προσέγγιση, ευρωπαϊκός όμιλος οικονομικού σκοπού, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες) δεν έλαβε την ίδια προτεραιότητα σε επίπεδο μεταφοράς νομοθεσίας. καμία από τις πράξεις αυτές δεν μεταφέρθηκε στα πλαίσια των αιτουμένων προθεσμιών.
- Πράγματι, από τα 107 μέτρα που αυτή τη στιγμή εφαρμόζονται, μόνο το 1/4 μεταφέρθηκε σε όλα τα κράτη μέλη. Αλλά περισσότερα από τα μισά μεταφέρθηκαν σε τουλάχιστον 8 κράτη μέλη.

25. Η γενική βελτίωση της κατάστασης μπορεί να πραγματοποιηθεί βάσει 4 παραγόντων:

- το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αντιμετώπισε τη μεταφορά νομοθεσίας ως τη νέα φάση στη διαδικασία της υλοποίησης της ενιαίας αγοράς. Με την ευκαιρία της διάσκεψης του Δουβλίνου, τον Ιούνιο του 1990, κάλεσε την Επιτροπή να ενισχύσει τις διαδικασίες ελέγχου.
- η συνεχής διαφάνεια της κατάστασης της μεταφοράς νομοθεσιών ασκεί πίεση σε όλα τα κράτη μέλη.

(4) Λουξεμβούργο: 67%, Ιρλανδία: 68%, Βέλγιο: 69%, Κάτω Χώρες: 71%, Ισπανία: 74%, Γαλλία: 75% και Γερμανία: 81%.

- όλα τα κράτη μέλη, στα πλαίσια ποικίλων διοικητικών οργανισμών, θέσπισαν μέτρα για να εξασφαλίσουν μία συντονισμένη συνέχεια της μεταφοράς νομοθεσίας κατά τρόπο ώστε στον έλεγχο της Επιτροπής προστίθεται τώρα έλεγχος σε εθνικό επίπεδο.
- η Επιτροπή προσφέρει τη βοήθειά της στα κράτη μέλη, εξασφαλίζοντας ένα συντονισμό των εργασιών μεταφοράς νομοθεσίας στους τομείς που απαιτούν μια συνεκτική ερμηνεία των κοινοτικών κειμένων.

2. Η εφαρμογή των κοινοτικών πράξεων

26. Θα δώσει στην Επιτροπή αυξημένες αρμοδιότητες διαχείρισης, η σημασία των οποίων δεν παίρνει τη σωστή της διάσταση υπό το πρίσμα της τεχνικής τους πλευράς. Πράγματι, αν εξαιρέσουμε τους καθαρά οικονομικούς τομείς (δημόσια έργα, πολιτική ανταγωνισμού) πρόκειται να ασκηθούν οι αρμοδιότητες στον τομέα της υγείας, της ασφάλειας και της προστασίας του περιβάλλοντος. Η ανάπτυξη του πεδίου εφαρμογής των διαχειριστικών αυτών αρμοδιοτήτων και η ανάγκη αποτελεσματικότητας της διαχείρισης αυτής δικαιολογούν τη μεγαλύτερη δυνατή προσαρμογή των διαδικασιών.

- Η ανάπτυξη αυτών των διαχειριστικών αρμοδιοτήτων απαιτεί το να περιβληθεί η Επιτροπή από νέες τεχνικές δυνατότητες που μερικές φορές θα δικαιολογούν δομές *ad hoc*, όπως πρότεινε για τον τομέα του περιβάλλοντος. Αυτό θα ισχύει επίσης στους τομείς φαρμακευτικό (δημιουργία του οργανισμού φαρμάκων), κτηνιατρικό/φυτοϋγειονομικό (ανάπτυξη της δραστηριότητας ελέγχου) και γεωργικών προϊόντων διατροφής (ενίσχυση της επιστημονικής επιτροπής).
- Αν οι εργασίες στον τομέα των τεχνικών κανόνων αναπτύχθηκαν γρήγορα ως αποτέλεσμα ιδίως της νέας προσέγγισης, αντίθετα η αποτελεσματικότητα των κανόνων που θεσπίστηκαν, προϋποθέτει αφενός μία δραστηριότητα αποτελεσματικής ευρωπαϊκής τυποποίησης, αφετέρου τη δημιουργία οργανισμών ελέγχου και τέλος την εποπτεία της αγοράς από τα κράτη μέλη.

27. Πολλά μέτρα που έχουν ήδη εγκριθεί (τράπεζες, ασφάλειες, δημόσια έργα, δοκιμασίες και πιστοποιήσεις κ.λπ. ...) έχουν επιπτώσεις στο επίπεδο της διαχείρισης της εξωτερικής διάστασης της εσωτερικής αγοράς. Η προσοχή που δόθηκε στη διαδικασία του 1992 από τους εταίρους της Κοινότητας τονίζει την αλλαγή του μεγέθους της στο διεθνές προσκήνιο. Επίσης, πρέπει να καταστεί σε θέση να ασκήσει πλήρως το ρόλο που της ανατίθεται ιδίως στα πλαίσια ποικίλων διεθνών φορέων. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων σχετικά με τις υπηρεσίες του Γύρου της Ουρουγουάης.

28. Σε γενικές γραμμές, κατά την παρούσα φάση, τίθενται δύο προβλήματα στην Κοινότητα:

- από τη μία πλευρά, μία γρήγορη και ολοκληρωμένη μεταφορά των κοινοτικών οδηγιών είναι απαραίτητη για την αξιοπιστία της Κοινότητας όσον αφορά τη δράση της στο διεθνές προσκήνιο και θα μπορούσε να αμφισβητηθεί η ίδια η λειτουργία της ενιαίας αγοράς αν, εκ'ευνκαίρως διαπραγματεύσεων με τρίτες χώρες, θα συνέβαινε η Κοινότητα να μην είναι πλήρως σε θέση να αναλάβει όλες τις ευθύνες, λόγω της καθυστέρησης του ενός ή του άλλου κράτους μέλους.
- από την άλλη πλευρά, έχει σημασία το να μην προκληθούν δυσχερείες στην άσκηση νέων εξωτερικών αρμοδιοτήτων της Κοινότητας, λόγω των δυσκολιών που προκύπτουν από τη νέα διανομή των ρόλων μεταξύ της Κοινότητας και των

κοιτών μελών της. Είναι απαραίτητη μια αυξημένη πειθαρχία των μελών μελών, ώστε να προστατευθούν τα γενικά της συμφέροντα.

29. Τέλος, η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς προϋποθέτει τη διάθεση άφρων και άφρων υποδορών που να υλοποιούν πλήρως την ελεύθερη κυκλοφορία. Η αναγκαιότητα αυτή αναγνωρίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και αποτέλεσε αντικείμενο, υπό την ώθησή του, μιας απόφασης του Συμβουλίου της 21.1.90. Πρόκειται κατά πρώτο λόγο για το να εξασφαλισθεί ότι θα αγγαρεύονται με μια κοινωνική λογική τα σχέδια που αναπτύχθηκαν ως εθνικό επίπεδο σε μέρη μεταφορών, ενέργειας, τηλεπικοινωνιών και επαγγελματικής εκπαίδευσης, έτσι ώστε να επιτραπεί η λειτουργία των δικτύων κατά τον πλέον οικονομικό και αποτελεσματικό τρόπο προς όφελος των χρηστών. Πρόκειται επίσης για το να τοποθετηθεί το δίκτυο αυτό, ιδίως όσον αφορά την μεταβίβαση δεδομένων, στην υπηρεσία της διαχείρισης των κοινοτικών μέσων και ειδικότερα στους τομείς των τηλεματιών, της παροχής και της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων· στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να χορηγηθεί ειδική προτεραιότητα στη δημιουργία διαευρωπαϊκών δικτύων τηλεματικής.

3. Η αναγνώριση των εθνικών κανόνων

30. Το σύνολο του προγράμματος του Λευκού Βιβλίου βασίζεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης· η αρχή αυτή αποτελεί το επίκεντρο των προτάσεων που έγιναν στον τομέα των τεχνικών κανόνων (νέα προσέγγιση), στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, της αναγνώρισης των διπλωμάτων κ.λπ. ...

31. Στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, η αρχή αυτή της αμοιβαίας αναγνώρισης αναπτύχθηκε βάσει του άρθρου 30 της Συνθήκης και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Με την οδηγία 83/189/ΕΟΚ, που προβλέπει μία υποχρέωση κοινοποίησης των σχεδίων των εθνικών τεχνικών κανόνων, η Κοινότητα απέκτησε ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικό μέσο πρόληψης των παραβάσεων, όπως επίσης και προώθησης της αμοιβαίας αναγνώρισης, που στο εξής έχει περιληφθεί σε πολλά εθνικά κείμενα. Όμως, η οδηγία αυτή εξακολουθεί να εφαρμόζεται με διαφορετικό τρόπο από τα κράτη μέλη και δεν επιτρέπει έναν έλεγχο της εφαρμογής των εθνικών κανόνων μεταφοράς των κοινοτικών οδηγιών.

32. Αλλά, αυτή η αρχή αμοιβαίας αναγνώρισης περιλαμβάνει το όριο του άρθρου 36 της Συνθήκης και ιδίως, βάσει των σημερινών δεδομένων, το όριο της προστασίας του περιβάλλοντος. Όλα τα κράτη μέλη μπορούν πράγματι να λάβουν, εντός ορισμένων ορίων, για επιτακτικούς λόγους προστασίας της υγείας ή του περιβάλλοντος, μέτρα που μπορούν να πλήξουν την κυκλοφορία των εμπορευμάτων και που υποχρεώνουν την Επιτροπή να αντιδράσει. Για την αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής απαιτούνται νέες νομοθετικές προτάσεις, ώστε να προληφθούν οι εν λόγω δυσχέρειες, αφ'ής στιγμής τηρούνται οι προδιαγραφές του άρθρου 100Α, εδάφιο 3, δηλαδή η εξεύρεση υψηλού επιπέδου προστασίας.

33. Η αρχή αυτή που αναπτύχθηκε στον τομέα των εμπορευμάτων μέχρι στιγμής δεν εφαρμόστηκε αμέσως στον τομέα των υπηρεσιών. Η εναρμόνιση του εταιρικού δικαίου, η αναγνώριση των διπλωμάτων ή των μέτρων που λαμβάνονται στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, των μεταφορών ή των τηλεπικοινωνιών δεν επαρκούν από μόνες τους για την επίλυση των προβλημάτων της παροχής υπηρεσιών. Η διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών εξακολουθεί να παρεμποδίζεται από εθνικούς κανόνες σχετικά με την άσκηση μιας επαγγελματικής δραστηριότητας, που ορισμένες φορές καταλήγουν να καταστήσουν απαγορευτική την παροχή υπηρεσιών και συχνότερα να επιβάλουν σε ένα πρόσωπο να έχει τόσες άδειες άσκησης επαγγέλματος όσα και τα κράτη μέλη στα οποία ασκεί την επαγγελματική του δραστηριότητα. Η κατάσταση αυτή που δεν συμβιβάζεται με την αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, θέτει ένα πρόβλημα που απαιτεί επίλυση.

34. Η Συνθήκη, στο άρθρο 100 Β, ερμηνεύει την πολιτική βούληση της Κοινότητας να προωθήσει την αμοιβαία αναγνώριση των εθνικών κανόνων, ελλείψει κοινοτικών κανόνων. Η Επιτροπή ξεκίνησε την προπαρασκευαστική εργασία για την εφαρμογή της διάταξης αυτής εντός του χρονοδιαγράμματος που προβλέπει και τηρουμένων των νομικών εξαναγκασμών που συνεπάγεται.

35. Για την εξασφάλιση της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς, η Επιτροπή θεωρεί απαραίτητο να εφαρμοσθούν 4 είδη μέτρων:

- 1) Η διαφάνεια του κοινοτικού δικαίου συμβάλλει σημαντικά στην καλή μεταφορά και εφαρμογή του. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή οφείλει να ασκεί εποπτεία ώστε οι μηχανισμοί κωδικοποίησης να λειτουργούν με τον πλέον συστηματικό τρόπο.
- 2) Η ανάπτυξη της διοικητικής συνεργασίας, για να εξασφαλιστεί ότι η Επιτροπή και οι εθνικές διοικήσεις ανταλλάσσουν μεταξύ τους και με τις επιχειρήσεις τις απαραίτητες πληροφορίες για τη διαχείριση της αγοράς: προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να ληφθούν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες κατ'αρχάς από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο για την ενίσχυση των αποδυναμωμένων προϋπολογισμών των υπαρχόντων προγραμμάτων και στη συνέχεια από την Επιτροπή για την ανάπτυξη του συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών για την εφαρμογή των οδηγιών και τη διευκόλυνση των ανταλλαγών υπαλλήλων, όπως συμβαίνει στην περίπτωση του τελωνειακού τομέα (πρόγραμμα ΜΑΤΤΗΑΕΥΣ), που θα επιτρέψει την εγκαθίδρυση μεγαλύτερης εμπιστοσύνης μεταξύ των διοικήσεων.
- 3) Η εφαρμογή μέτρων διαρθρωτικής πολιτικής, στα πλαίσια της αποστολής των μέτρων αυτών για την ενίσχυση των κρατών μελών που παρουσιάζουν δυσκολίες στο να εντάξουν τις κοινές πολιτικές στη διοικητική τους διαχείριση και ιδίως για την εφαρμογή δομών πιστοποίησης και την προσαρμογή των παραμεθόριων περιοχών στο νέο τους ρόλο στα εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας.
- 4) Η εφαρμογή ad hoc μηχανισμών εποπτείας και ελέγχου, εντός των αυστηρών ορίων που είναι απαραίτητα για να εξασφαλιστεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των διαφόρων εθνικών συστημάτων. Όπως ήδη ισχύει στον κτηνιατρικό τομέα, αυτό θα πρέπει ειδικότερα να αντιμετωπιστεί για τον τομέα γεωργικών προϊόντων διατροφής και την έγκριση των εργαστηρίων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

36. Οι σημαντικές πρόοδοι που πραγματοποιήθηκαν στην εφαρμογή του προγράμματος του Λευκού Βιβλίου του 1985 κατέδειξαν τις καθυστερήσεις και τα κενά των αποφάσεων. Όλες οι προτάσεις βρίσκονται τώρα στο Συμβούλιο υπό εξέταση· αποτελούν την απαραίτητη και επαρκή βάση για την υλοποίηση του στόχου του 1992. Το Κοινοβούλιο εκτέλεσε πλήρως το ρόλο του στην εξέταση των προτάσεων αυτών. Αποτελεί λοιπόν καθήκον του Συμβουλίου και των κρατών μελών να θεσπίσουν τις απαραίτητες διατάξεις για να εξασφαλίσουν την τήρηση της προθεσμίας.

Για να πραγματοποιηθεί αυτό, η Επιτροπή προτείνει τις εξής διατάξεις:

- το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να εφαρμόσει το πρόγραμμα που περιλαμβάνεται στο παράρτημα κατά τη διάρκεια του έτους 1991· η έγκριση των μέτρων που αναγράφονται στο πρόγραμμα αυτό εγγυάται την υλοποίηση του στόχου κάτω από ισορροπημένες και ικανοποιητικές συνθήκες·

- το Συμβούλιο "εσωτερική αγορά" εξασφαλίζει τη συνέχιση των εργασιών της υλοποίησης του προγράμματος αυτού, που πραγματοποιούνται στις διάφορες υπηρεσίες του Συμβουλίου· στα πλαίσια αυτά, θα παρακολουθεί στενά τις εργασίες αυτές τουλάχιστον δύο φορές ανά εξάμηνο και με την ευκαιρία αυτή θα εξετάζει τους σχετικούς φακέλους·
- το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θεσπίζει νέες διατάξεις, εν ανάγκη κατά εξαίρεση, για να εγγυηθεί ότι σε κάθε περίπτωση θα τηρηθεί η προθεσμία της 1.1.93, εάν, παρά τις προτεινόμενες διαδικαστικές διατάξεις, σημειωθεί αύξηση των καθυστερήσεων κατά τη διάρκεια του έτους 1991·
- τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν τη δέσμευση να επιταχύνουν τους ρυθμούς της μεταφοράς νομοθεσίας κατά τρόπο ώστε να καλυφθούν πλήρως οι υπάρχουσες καθυστερήσεις στο σύνολο των κρατών μελών από τώρα μέχρι τα τέλη του 1991.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 1991
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ**

Σημείωση: το πρόγραμμα αυτό αναφέρεται στην τελική έγκριση των μέτρων που δεν εντάσσονται στη διαδικασία συνεργασίας και στην κοινή θέση όσων εντάσσονται.

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΦΡΑΓΜΩΝ**Εμπορεύματα**

- Έλεγχος της μεταφοράς απορριμάτων: Δεκέμβριος
- Κτηνιατρικοί έλεγχοι
 - ενδοκοινοτικές συναλλαγές και εισαγωγές από τρίτες χώρες:
 - κρέας πουλερικών*, προβατοειδή και αιγοειδή*, υδατοκαλλιέργεια*: Ιούνιος
 - άλλα ζώα και ζωϊκά προϊόντα: Δεκέμβριος
 - κανόνες παραγωγής και διάθεσης στην αγορά:
 - κρέας θηραμάτων και κουνελιών*, προϊόντα αλιείας*, μαλάκια*, παθογόνες ουσίες στις ζωοτροφές*, γάλα, νωπά κρέατα, γαλακτοκομικά προϊόντα και παρεκκλίσεις: Ιούνιος
 - κρέας πουλερικών, προϊόντα με βάση το κρέας, κιμάς, λίπη, γενικοί κανόνες για τα προϊόντα ζωϊκής προέλευσης: Δεκέμβριος
 - καθεστώς ελέγχου: διαχείριση της ρήτρας διασφάλισης, έλεγχος των προϊόντων* και ζώντα ζώα προέλευσης τρίτων χωρών: Ιούνιος.
 - προστασία των ζώων κατά τις μεταφορές: Δεκέμβριος.
- Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι
 - απλοποίηση των κοινοτικών κανόνων και επέκταση του κοινοτικού καθεστώτος στο εθνικό εμπόριο: Ιούνιος
 - καθεστώς ελέγχου στο χώρο της παραγωγής: Ιούνιος
 - εφαρμοστέο καθεστώς στα προϊόντα τρίτων χωρών: Ιούνιος
 - εμπορία ορισμένων φυτών: Δεκέμβριος
 - επικύρωση φυτοφαρμακευτικών προϊόντων*
- Εμπόριο όπλων: Φεβρουάριος

Πρόσωπα

- Διακυβερνητική σύμβαση σχετικά με τα εξωτερικά σύνορα*: Απρίλιος

* αναμένεται απόφαση πριν από τα τέλη του έτους 1990.

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΦΡΑΓΜΩΝ**Τεχνικοί κανόνες**

- Κοινοτική έγκριση του αυτοκινήτου: Ιούνιος
- Φαρμακευτικά προϊόντα: Δεκέμβριος
- Κτηνιατρικά φάρμακα: Ιούνιος

Ανοιγμα των δημοσίων συμβάσεων

- Δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών: Δεκέμβριος
- Δημόσιες συμβάσεις-ένδικο μέσα: Ιούνιος

Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων

- Δικαίωμα διαμονής των εργαζομένων: Ιούνιος
- Γενική αναγνώριση των διπλωμάτων: Ιούνιος

Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

- Εκκαθάριση των πιστωτικών οργανισμών: Δεκέμβριος
- Υπηρεσίες επενδύσεων: Ιούνιος
- Ασφαλίσεις-ετήσιοι λογαριασμοί: Ιούνιος
- Ασφαλίσεις εκτός των ασφαλίσεων ζωής (3η οδηγία): Δεκέμβριος
- Επάρκεια των ιδίων πόρων: Ιούνιος

Μεταφορές

- Μεταφορές μέσω πλωτών οδών: ακτοπλοΐα: Δεκέμβριος
- Προσόντα: Δεκέμβριος
- Οδική μεταφορά επιβατών: παροχή υπηρεσιών: Απρίλιος
- Διεθνείς μεταφορές: Απρίλιος
- Ναυτιλιακές μεταφορές (ακτοπλοΐα): Απρίλιος
- Αερομεταφορές-προσόντα: Δεκέμβριος

Συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων

- Ευρωπαϊκή ανώνυμη εταιρεία: Ιούνιος
- Συγχώνευση εταιρειών (10η οδηγία): Δεκέμβριος
- Διάρθρωση των εταιρειών (5η οδηγία): Ιούνιος
- Δημόσιες προσφορές αγοράς (13η οδηγία): Απρίλιος
- Κοινοτικό σήμα: Φεβρουάριος
- Ευρεσιτεχνίες στον τομέα της βιοτεχνολογίας: Δεκέμβριος
- Φορολογία μεταφοράς ζημιών: Δεκέμβριος
- Φορολογία επί των συναλλαγών επί των κινητών αξιών: Δεκέμβριος

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΦΡΑΓΜΩΝ

- Κατάργηση του ενιαίου διοικητικού εγγράφου*: Ιούνιος
- Κατάργηση των φορολογικών φραγμών: μεταβατικό καθεστώς (ΦΠΑ)*: Ιούνιος
- Προσέγγιση των ποσοστών του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων καταναλώσεως: Δεκέμβριος
- Καθεστώς κυκλοφορίας των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης και εναρμόνιση των δομών*: Δεκέμβριος
- Διοικητική συνεργασία*: Ιούνιος

* αναμένεται απόφαση πριν από τα τέλη του έτους 1990.

ISSN 0254-1483

COM(90) 552 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

13

Αριθ. καταλόγου: CB-CO-90-594-GR-C
ISBN 92-77-66213-1

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ	μέχρι 30 σελίδες: 3,50 ECU	για κάθε 10 επιπλέον σελίδες: 1,25 ECU
--------------	----------------------------	--

Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
L-2985 Luxembourg